

Etterlatte ved rusrelatert død – fra skyld og skam til åpenhet og støtte

Tid: 17. november 2026

Kl. 09.00–15.00

Sted: Radisson Blu Royal Hotel, Bryggen, Bergen

Program:

09:00	Konferansier: Haakon Eliassen	Velkommen ved Marit Markestad, spesialrådgiver KORUS Bergen Marit Warncke, ordfører i Bergen kommune Espen Freng, seniorrådgiver Helsedirektoratet Musikk ved Marthe Wang
09:30	Kari Dyregrov, professor emerita HVL	Sammenhengen mellom stigma, skam, skyld og ikke anerkjent sorg
09.50		Pause
10:05- 10:25	Berit Lie, etterlatt	Om stigma, skam, skyld og åpenhet
10:25- 11:00	Marie Farstad, prest, forfatter og førstelektor	Skammens røtter og nøkler til skamreduksjon
11:00- 11:30	Reflekterende samtale	Kan åpenhet bidra til å gjøre etterlattes sorg synlig og akseptert?

11:30		Lunsj
12.30		Musikk ved Marthe Wang
12:35	Monika A. Reime, professor HVL	Aldri for sent å få hjelp – om kort- og langtidshjelp fra fagpersoner, likepersoner og sosiale nettverk
13:05	Sølvi Kaald, etterlatt	Hjelpen vi fikk, og hjelpen vi ikke fikk
13:25		Pause
13:40	Silje K. Kristiansen, sosionom og rådgiver ved Legevakten i Oslo kommune	Hvordan sikre likeverdig krisestøtte til etterlatte?
14:15	Reflekterende samtale	Hvordan sikre ulike former for hjelp og støtte til etterlatte?
14:50- 15:00		Oppsummering av dagen ved Kari Dyregrov og Haakon Eliassen Takk for i dag og vel hjem!
15:30- 17:00	Fysisk etterlattkafé ved Bergen kommune og EVR	Etterlattkafe på konferansehotellet for dem som ønsker det (ingen påmelding)
15:30- 17:00	Digital etterlattkafé	Lenke kommer (ingen påmelding)

Flybussen fra Bryggen til Bergen lufthavn bruker ca. 30–45 minutter:

[Raskt og enkelt til og fra Bergen Lufthavn](#)